

Mikkel Rev familiebarnehage

Årsplan 2016-2017

Dagsrytmen

«En god barnehage gir barna frihet, med mulighet for selv å kunne styre sin hverdag innenfor grenser som de kan mestre i forhold til alder og utvikling. Den gode barnehagen har ikke et program som er fasttømret, men er fleksibel i sin bruk av planene og åpner opp for gode opplevelser.»

Dette vil barna først og fremst merke ved at vi ønsker å gi leken bedre vilkår, ikke så mye avbrytelser for å starte voksenstyrte aktiviteter.

Vi vil også forsøke å ha ting som ark, farger, spill og lignende tilgjengelig for barna, slik at barna kan bruke disse materialene når de selv måtte ønske det.

Vi følger stort sett den samme dagsrytmen, og denne ser slik ut:

Kl 0700	barnehagen åpner
Kl 0830	frokost
Kl 0900	fri lek
Kl 0930	samlingsstund m/ulike aktiviteter
Kl 1000	aktiviteter/lek ute-inne
Kl 1200	lunch
Kl 1300	hvile evt. rolig aktivitet og lek
Kl 1400	lek ute/inne
Kl 1530	fri lek
Kl 1700	barnehagen stenger

Frilek

Barna har selv muligheten til å velge aktiviteter og til å finne lekekamerater. Personalet står til disposisjon med hjelp og konfliktløsning. Dersom barn har

problemer med å ta kontakt med andre barn og delta i lek, skal de voksne aktivt hjelpe barnet inn i miljøet. Alle skal ha lekekamerater.

Mål med fri lek:

- Barna skal utvikle og bruke fantasien
- Motorisk trening
- Få bearbeidet inntrykk og opplevelser
- Ha det gøy sammen med andre barn
- Leke selvstendig
- Tilegne seg kunnskaper
- Glede og humor

Planlagt aktivitet

Tilrettelegges av de voksne. Vi har månedsplaner der de forskjellige styrte aktivitetene blir presentert. Planlagt aktivitet er temasamlinger, eventyrstund, drama, formingsaktiviteter, utflukter, musikkksamlinger og lignende.

Mål med planlagt aktivitet:

- Styrke gruppefelleskapet
- Sanser trening
- Motorisk trening
- Språktrening
- Utvikle kreativitet
- Nå målene i rammeplanen

Hva er familiebarnehagens særlige kvaliteter?

De små barnegruppene og nærhet til få voksenpersoner er en kvalitet. Det gjør at miljøet blir oversiktlig for barna, hvert enkelt barn blir godt kjent både med assistentene og de andre barna i gruppen og får en tidlig trygghetsfølelse. Slik er det også med foreldrene. De kan lett bli kjent med og trygge på assistentene. Assistentene får god kontakt med alle barna og kan lettere foreta helhetlige observasjoner av de enkelte barna i gruppen. De små gruppene gir økt sikkerhet

og trivsel, og at vi bruker lite tid på planlegging og organisering i hverdagen. Barnegruppens sammensetning og behov styrer også vår hverdag. Vi får mer tid sammen med barna, med muligheter for daglige turer i skog og mark, til forskjellige lekeplasser og nærmiljøet for øvrig. Hverdagen blir god, med variasjon, inntrykk og utfordringer både for små og store.

Alderssammensetningen med små og store barn sammen er positiv både for de eldste og de yngste barna. De eldste barna lærer å vise hensyn til de små barna, og de små barna lærer mye av de store, en stimulering som neppe noen voksne kan klare like godt, samtidig får søsken være sammen.

Det enkelte barns vaner og interesser kan lett ivaretas. Assistentene kan ta ting på sparket dersom situasjonen tilsier det. Noen ganger er det greit å endre på den rytmen man vanligvis har fordi barna er opptatt i en lek hvor de koser seg. Det å ha mulighet til å ta hensyn til enkeltbarnet og med letthet kunne endre planer, er noe familiebarnehagen må verne om. Dette innebærer en frihet til å velge hva en vil gjøre ut fra de signaler en fanger opp fra barn og foreldre. Den nye rammeplanen tydeliggjør alle barns rett til medvirking i barnehagen, men ansvaret for det som skjer i barnehagen ligger hos oss voksne, uansett barns rett til medvirking.

Foreldresamarbeid

Barnehagen har foreldreråd og samarbeidsutvalg opprettet etter § 4 i barnehageloven. Foreldrerådet består av alle foreldre med barn i barnehagen. Under avstemninger har alle fremmøtte foreldre en stemme. Foreldrerådet velger 2 representanter til barnehagens samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget består av 2 representanter fra foreldrene, personalet og eieren.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontakt skapende og samordnende organ for partene i barnehagen. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i saker som er viktige for barnehagens innhold og fastsetter barnehagens årsplan.

Samarbeidsformer:

Foreldremøter:

Vi håper at disse møtene gir både dere foreldre og vi som driver barnehagen mye nyttig. Foreldremøter er en fin mulighet til å ta opp saker som vi alle er opptatt av.

Foreldresamtaler:

Barnehagen vil legge til rette for en mulig to foreldresamtale i året. Foreldresamtalene vil være basert på observasjoner gjort av personalet gjennom året. Det er for øvrig alltid mulig å be om foreldresamtaler utenom den fastlagte.

Daglig kontakt:

I bringe og hentetid er det ofte mulig å ta opp saker dere måtte ønske å snakke om. Om morgenen er det barnet som er i fokus, vi snakker og

henvender oss til barnet, om etter middagen har vi foreldrene mer i fokus, om dagens opplevelser ol.

Arbeidet med barna

Ved arbeidet med barna, vil vi i barnehagen ta utgangspunkt i barnas behov, men vi vil selvsagt lære barna å sette grenser for sin aktivitet og væremåte.

Gjennom sosialt samspill med andre barn og voksne, blir barna trygge og mottakelige for læring. De voksne skal legge til rette for å gi barna mange inntrykk og delta i bearbeidelsen av disse. Barna skal få uttrykke seg verbalt, sanselig, fysisk og kreativt. Det er også viktig å fokusere på det positive hos

hvert enkelt barn, å gi barnet anerkjennelse, slik at det kan opparbeide et positivt selvbilde. I den nye rammeplanen og barnehageloven, vektlegges barnas rett til medbestemmelse "demokrati", barnehagen vil arbeide for å imøtekomme barnas påvirkning av egen hverdag etter alder, utvikling og fornuft.

Omsorg

Rammeplanen sier at barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg.

Barnehagens personal har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorg består av to ting, den synlige omsorg og den usynlige omsorg.

Synlig omsorg

Synlig omsorg er den omsorgen de fleste barn får mest av i dag. Barn er velkledd, og utstyrt med de klærne de trenger, barnets dag er planlagt og organisert. I barnehagen ser vi den synlige omsorgen blant annet i at myndighetene har klare mål på hvor stor/liten plass barnet har krav på i en barnehage. Det kreves at det er en årsplan, månedsplan, det skal være passende leketøy, vekslende aktiviteter inne og ute, tørre klær, ren bleie, mat og drikke. Personalet må føle seg ansvarlig for at alle barna er godt kledd på turen, finne glemte ting, votter til barnet, se om barnet er vasket, godt påkledd (nestekjærlighet). Det å gi barnet omsorg krever empati, ansvarlighet og høy moral. Det krever evne til selvkritikk og til å motta kritikk.

Usynlig omsorg

Den usynlige omsorgen dreier seg om alt det vi ikke kan se, men som vi kan føle. Usynlig omsorg er den kvaliteten som er i det som skjer. Måltidet, er det kvalitet i det? Er det hyggelig? Snakker vi sammen? Er det nærhet til stede? Usynlig omsorg handler om at det er kvalitet i kontakten, at barnet blir sett, lest og forstått. At det blir satt ord på barnets følelser, at det blir lyttet til barnets ønsker og at vi respekterer disse ønskene. Det skal være et trygt forhold, pålitelige voksne. Barna skal merke at vi voksne ønsker samspill og at vi er engasjert.

Barn prøver å bli sett av oss voksne, de vil gjerne ha den voksnes oppmerksomhet, de vil at vi skal leve oss inn i deres opplevelser og følelser.

Det at vi voksne kan speile barnets glede tilbake, får barnet til å føle glede og egenverd. Stemmen, blikket og ansiktsuttrykket formidler et følelsesmessig budskap, nemlig at det er elsket, beundret og respektert. Vår omsorgsevne er svært viktig i forhold til barnets utvikling.

Barns medvirkning

I barnehageloven § 3 står det: "Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet."

Lov om barnehager og rammeplanen gir alle barn rett til medvirkning i barnehagen. Her gjelder ingen nedre aldersgrense. De voksnes evne til å se og fange opp barns kroppslige og verbale uttrykk, prøve å tolke dem med et godt blikk og svare på uttrykkene på en tydelig og ansvarlig måte er avgjørende for barns medvirkning. Medvirkning handler om at vi voksne respekterer det barnet gjør. Medvirkning er også at vi forstår hvilke aktiviteter og interesser som ser ut til å gi mening, og at vi planlegger ut fra det. Vi må være vare for det som skjer i øyeblikket og trene oss på og utforske det barnas blikk og pekefinger gjør oppmerksom på. De større barna kan få være med i planlegging av dagen ved at vi spør dem om: Hva de vil leke, lære, lese, hvor de vil gå tur og lignende. Dette handler om å gi plass for barnas behov for frihet og spontanitet. Men aller først må vi være lyttende og tilstede blant barna i det daglige og gi dem tid til

egenstyrt lek. Vi må veilede og anerkjenne barna, dette gjør vi gjennom samtale, innleve oss i barnets perspektiv og ved å oppfatte og forstå hva barnet tenker og føler.

Grensesetting

At barnet setter grensene selv, er et mål som det må arbeides med over lang tid. Vi må lære barna normer, regler, holdninger og verdier, slik at barna klarer å skille rett fra galt. Først da kan barna trene seg i å sette grenser selv. De eldste barna kan lage regler de synes er viktige for at alle skal ha det trivelig i barnehagen. Disse reglene bør repeteres jevnlig gjennom året.

Dersom et barn gjør noe som er galt mot et annet barn, blir de hos oss forklart hvorfor handlingen er gal. Deretter hjelper vi dem med å løse konflikten.

Humor

Humor har en viktig plass i barnehagens hverdag. Barn benytter humor i mange situasjoner. De voksnes oppgave er å ta vare på hverdags humoren og delta når barna benytter humor enten gjennom lek, historier, vitser, sanger og regler. Humor gir god stemning og er med på å øke trivsel og trygghet i barnehagen.

Utetid / friluftsliv

Utetiden er den tiden barna har best mulighet til å være fysisk aktive. Løping og klatring blir begrenset innendørs.

Barna skal lære seg å se mulighetene i uterommet. Barna skal lære seg å ta i bruk det som finnes av naturmaterialer og bruke det i sin lek. Det å oppdage

naturens muligheter er også det første steget i et naturvernperspektiv. Ved å bli involvert i naturen vil barna oppdage hvilken verdi denne representerer for dem selv og dermed bli motivert til å ta vare på den. Vi ser det som viktig at de voksne er med på å fokusere og ta vare på barnas opplevelser av naturen. Dette gjør vi ved å bruke skogen og nærmiljøet aktivt. Ved å snakke om naturen i temasamlinger, studere og undres over naturen, får barna satt ord på sine opplevelser.

Danning

Vi tenker danning først og fremst er en prosess som skjer i møtene mellom mennesker. Alle mennesker danner seg selv i samspill med andre. I en barnehage

møtes små og større mennesker. Her møtes folk med ulik bakgrunn, kultur, religion og utdanning.

I den nye rammeplanen står det at barnehagen skal videreføre et helhetlig læringssyn der omsorg, læring og danning skal være grunnlag for barns allsidige utvikling.

I rammeplanen til kap. 1.3 står det å lese:

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek. Og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene"

Barnehageloven § 1 formål, 1 ledd

"Barnehagen som pedagogisk

virksomhet har sin egenart og sine

tradisjoner som må ivaretas. Anerkjennelse av barndommens egenverdig står

sentralt i denne tradisjonen. Den helhetlige og integrerte tilnærmingen som

karakteriserer barnehagens virksomhet ivaretas i formålet blant annet gjennom begrepene omsorg, lek, læring og danning"

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger om væremåte. Gjennom gode dannelsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.

Barn må få utfordringer, muligheter til og utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte til å handle omsorgsfullt.

Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling. Danning er nemlig noe som skjer fra før vi er født til vi dør.

Vi må hele tiden stille spørsmål ved det vi har blitt enige om at danning skal være.

Mobbing

Hvordan forebygge mobbing i barnehagen?

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver sier at barnehagen har en samfunns-oppgave i å forebygge mobbing tidlig. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, mobbing og vold.

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utviklingen av problematferd som diskriminering og mobbing. Toleranse og respekt skal være grunnleggende verdier i barnehagen.

Personalet som rollemodeller skal bidra til at barna retter seg etter dette verdigrunnet og de skal være tydelige og omsorgsfulle og dessuten skape et varmt og inkluderende sosialt miljø.

Barna har behov for mye støtte og mange positive bekreftelser på de positive sosiale handlingene de gjør, for å føle seg trygge på dette. For eksempel kan vi støtte barnet ved å si: " *Så fint at du sa ifra, Lars, når du så at det Per gjorde ikke var bra*" eller "*Så fint at dere leker sammen alle fire*". Når barna får slike godkjennende tilbakemeldinger på de positive handlingene de gjør, kjenner de seg trygge og sterkere, og de lærer seg at det er slik det skal være.

Det er vi voksne som arbeider med barn, som skaper grunnlaget for et godt sosialt miljø.

En voksen som evner å sette grenser, er varm og tydelig, vil virke forebyggende mot mobbing og annen antisosial atferd. En slik voksen blir betraktet som sterk og vil derfor ha innflytelse på barnegruppa. Den voksne er sterk fordi hun er tydelig, evner å sette grenser og å gi omsorg. Hun ser alle barna i gruppa og er rettferdig.

Denne væremåten setter en standard for hvordan det skal være i det sosiale fellesskapet. Den voksne er selv et godt forbilde og viser hva som er rett og galt ved å sette tydelig grenser og gripe inn ved atferd som ikke er god. Det er en voksen som ser alle barna, anerkjenner og respekterer alle og viser at alle er betydningsfulle og like mye verdt.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Års/månedspan

Det skrives ut månedspan til foreldre/personal. Pedagogisk leder kommer med forslag til plan ut fra tema, satsningsområder, utvikling og modenhet hos barna. Planen skal fungere som et arbeidsredskap for alle som arbeider i barnehagen. Planen inneholder forslag til opplevelser, læring, sanger, rim og regler, aktiviteter og eventuelt bøker som passer til.

Dokumentasjon

Dokumentasjon kan være et middel til å få fram ulike oppfatninger, og åpne

for en kritisk og reflekterende praksis. Gi informasjon om hva barnet opplever, lærer og gjør i barnehagen. Foreldre har rett til å se dokumentasjon om egne barn.

Vurdering

Vi vurderer og observerer fortløpende for å få svar på hvordan barna har det i barnehagen

- Barnas trivsel og utvikling
- Barnas lek
- Hva barna lærer
- For å få svar på hvordan det enkelte barn har det i barnehagen
- Kunne skape utvikling i arbeidet vårt, og gi barna tilpasset opplæring
- Vi har brukt observasjonsskjema før foreldresamtaler
- Vi skal ha barnesamtaler med de eldste barna
- Vi har evaluert tema og satsingsområde i årsplanen, vurderingen er grunnlaget for arbeidet med neste årsplan

Fagområder i rammeplanen

Kommunikasjon, språk og tekst:

- Lese daglig for barna - variert litteratur
- Lytte til forskjellige musikkgrener
- Dramatisere fortellinger og eventyr for barna og med barna
- Aktiv bruk av rim og regler
- Sangsamlinger
- Lytte til fortellinger på cd
- Se filmer
- Gå på teater
- Temasamlinger med fokus på begreper
- Daglig kommunikasjon mellom barn-voksne og barn-barn
- Turer til biblioteket
- Lek og lær spill for barnehagen (IKT)

Kropp, bevegelse og helse:

- Mye utetid med rom for fysisk aktivitet -turer og nærområde

- Organiserte leker/sangleker - fløy en liten blåfugl, bjørnen sover og lignende
- Snakke om sunne matvarer, og spise sunn og variert mat i barnehagen
- Innøve gode rutiner ved påkledning, toalettbesøk og måltider
- Tema om tannhygiene og kroppen

Kunst, kultur og kreativitet:

- Sangsamlinger med forskjellig type musikk og rytmer
- Bevegelse og dans til musikk
- Lytte til lyder, lage egne lyder og rytme
- Lytte til musikk
- Spille forskjellige instrumenter
- Tilrettelegge for god rollelek og gi barna tid til å utvikle leken
- Dramatisere for og med barna
- Se skuespill/teater
- La barna arbeide med og uttrykke seg estetisk ved bruk av forskjellige formingsmaterialer
- Finne naturmaterialer i skogen som barna kan lage noe av
- Klosser, duplo og lego skal være lett tilgjengelig

Natur, miljø og teknikk:

I rammeplanen heter det:

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i allslags vær, og at det er personalets ansvar å ivareta opplevelsesmangfoldet i barnehagehverdagen.

Forskning viser at barn ønsker miljøer som appellerer til både tanker og følelser, til variert aktivitet og fysisk utfordring, samtidig som området føles trygt for dem. Dette er det mulighet for i barnehagen. Her kan barnehagen gi varierte muligheter for naturopplevelser

- Barna får stimulert sin fantasi og kreativitet i alle de mulighetene som naturen gir.
- Barna får stimulert alle sine sanser i et miljø som hele tiden forandrer seg (lukt, syn, hørsel, smak og berøring).
- Barn som leker i naturen får bedre kondisjon, bedre muskelstyrke og bedre balanse enn barn som leker på tradisjonelle lekeplasser.
- Vi vil oppmuntre barna til å søke fysiske utfordringer og utprøve sine kroppslige muligheter.
- Vi vil gi barna forskjellige opplevelser. Nærmiljøet til barnehagen gir store muligheter, slik at barna får utvikle sitt intellekt og sin kropp.
- Vi vil lage hinderløyper eller natursti i tilknytning til turer.
- Arbeide med naturmaterialer.

- Vi vil lære barna respekt for naturen og det som lever der.
- Viktig for oss voksne er å tenke at vi er rollemodeller. Barna får sine holdninger fra oss voksne - vi er forbilder som viser i handling at vi respekterer naturen, er interessert i å lære barna å ta vare på den.
- Målet vårt er at barna på sikt skal bli ansvarsfulle mennesker som viser omsorg og respekt for naturen.
- Barna skal få studere småkryp, finne ut hvordan de lever, og at vi ikke har rett til å plage eller drepe dem.
- Undersøke og finne stoff om dyr, insekter og planter i bøker
- Få være med å bruke tekniske hjelpemidler (mixmaster, kamera, pc, I-pad ol.)
- Få kunnskap om hvor maten kommer fra.

Etikk, religion og filosofi:

- Lære barna folkeskikk - regler, holdninger og verdier som gjelder i samfunnet, og hjelpe barna til å løse konflikter på en god måte
- Markere høytider, norske/internasjonale tradisjoner i forbindelse med disse
- Deltakelse i det daglige arbeidet i barnehagen
- De voksne i barnehagen "undrer seg" sammen med barna. De voksne tar spørsmål fra barna på alvor

Nærmiljø og samfunn:

- Bli kjent på Nøste, nærliggende lekeplasser, ol.
- Lese og snakke om Drammen, nær-skolen ol.
- Lese og snakke om andre kulturer

Antall, rom og form:

I rammeplanen heter det:

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering. Viktig at personalet støtter den matematiske utvikling med utgangspunkt i barnets sine interesser og uttrykksformer. Barna skal få øve seg på:

- Puttebokser, enkle puslespill
- Kjenne igjen former, egne sko, klær og lignende, likhet - ulikhet
- Begrepstrening - stor - liten/over - under
- Telleremser - 1, 2, 3 (telle en, to, tre ja telle alle som er i barnehagen)
- Begreper som liten - mellomstor - stor
- Forskjell på en og mange
- Sortere leker etter farger, størrelse

- Systematisere lekemateriale, for eksempel alle bilene etter hverandre, klossene oppå hverandre
- Øve seg på lotto og andre enkle spill
- Bli kjent med de ulike formene som trekant/firkant/sirkel
- Få kjennskap til måleredskap, vekt, litermål, metermål
- Konstruksjonslek med klosser, duplo, lego
- Kjenne igjen bokstaver og tall
- Begynnende forståelse for symmetri - legge f.eks. kapplastaver symmetrisk på bordet
- Skrive navnet sitt, bli kjent med tall og bokstaver dersom barna er interessert
- Få kjennskap til klokke - temperatur/termometer inne/ute
- Spille brettspill

Barnehagens satsingsområde 2016/2017

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi vil stimulere barna til å få et godt og variert språk, god språk forståelse og få dem til å bli glad i bøker.

Gjennom kroppsspråk og ord kommuniserer barna med omverdenen. Jo eldre barna blir jo mer skal ord og setninger dominere. Barn som er flinke til å kommunisere, gjør seg bedre forstått hos andre barn og voksne. Det å bli forstått betyr mye for selvfølelsen og selvtilliten. Det å snakke med barna, og sette ord på det vi gjør, er viktig. Vi skal ha like mye respekt for barn når vi snakker med dem, som vi har for voksne. Vi forklarer grenser vi har, hva vi gjør og hvorfor. Gjennom medvirkning kan barnet bruke språket til å påvirke dagen sin. De yngste barna skal forstå nytten og gleden ved verbalt språk og kroppsspråk. Vi skal snakke mye med barna, sette ord på hendelser, bruke rim, regler, sanger og enkle bøker. Etter som barna blir eldre, skal de få bli kjent med flere bøker eventyr, rim, regler og sanger.

Dette gjøres ved at vi tilrettelegger

- for leseplass
- har samlingsstund hvor vi synger og leser
- barna skal få lytte til musikk og lydbøker
- at vi snakker sammen med barnet under påkledning, måltid og turer
- begrepstrening
- bruker spill, språkkort, faktabøker

Dette vil øke konsentrasjonen hos barna, gi kunnskap og evnen til å lytte og øke ordforrådet.

Kropp, bevegelse og helse

Gjennom arbeid med fysisk aktivitet og helse, skal barna

- få utvikle kroppsbeherskelse, grov og finmotoriske ferdigheter og få en positiv selvopfatning
- få kunnskap om kroppen og betydningen av gode vaner, og et sunt kosthold

Det krever at vi voksne er engasjerte, ser barnas behov og tilrettelegger for fysiske aktiviteter inne og ute. At vi har utstyr tilpasset barnas alder, og deler gruppen ved behov.

Vektlegger måltidet, sunn kost, grovt brød, variert pålegg, vann, frukt og grønnsaker. Viktig å ha god tid og la barna få prøve selv. Se barna og deres behov når det er trøtt, tørst, redd, kald, varm eller sulten.

Overgang fra barnehage til skole

Vi ønsker å forberede barna på at de skal starte på skolen, og medvirke til at overgang fra barnehage til skole blir best mulig. Derfor har vi førskole ca 1 gang i uka hvor barna skal få trent seg på klipping, skriving, begrep, farger, tall, bokstaver, rekke opp hånden, vente på tur, rim og regler, historier og lignende. Det siste året i barnehagen skal være litt spesielt, barna skal ha noe å glede seg til, noe som bare femåringene gjør.

Planleggingsdager

- mandag 6. Mars 2017 - planleggingsdag
- fredag 5. mai 2017 - planleggingsdag
- mandag 8. mai 2017 - planleggingsdag